

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	49-354-04-174
Дата	01 / 09 2023 г.

**ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
49 – ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

26
" X

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ
ВЪПРОСИ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал. 1 от ПОДНС, внасяме аргументирано предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Семейния кодекс № 49-354-01-72 от 28.06.2023 г. внесен от н.п. Десислава Атанасова и група народни представители, както следва:

1. Създава се нов § 1:

„§ 1. В чл.6, ал.2, 3 и 4 се отменят“.

2. В § 1, който става § 2, т.1 да отпадне, а т.2 се изменя така:

„ 2. Създава се ал.4:

„ (4) Оценката за наличието на емоционална връзка по ал.3 се извършва от вещо лице – психолог. Дирекция „Социално подпомагане“ оказва съдействие при извършването на оценката.“

3. В § 19 т.1. се отменя.

Мотиви:

По отношение на предложението за отмяна на ал.2, 3 и 4 на чл.6, мотивите са следните:

Ранното съжителство е форма на насилие върху детето и крие сериозен риск от negliжиране на потребностите му. Ранното раждане води до негативни емоционални, социални и здравни последици както за майката, така и за детето.

Още през 2008 г. Комитетът на ООН за правата на детето препоръчва на България „да работи в тясно сътрудничество с малцинствените общности и техните лидери, за развиване на ефективни мерки за забрана на традиционни практики, които са вредни за здравето и благосъстоянието на децата, като ранните бракове“. През 2016 г., на последния преглед, Комитетът на ООН за правата на детето отправи съвсем конкретна препоръка към България: „Комитетът препоръчва на държавата - страна по Конвенцията да измени Семейния кодекс, така че да премахне всички изключения, които позволяват бракове под 18 години. Комитетът препоръчва на държавата - страна по Конвенцията да създаде система за проследяване на всички случаи на детски бракове сред етническите групи, и по-специално с момичета от ромски произход и да осигурява на жертвите убежище, както и подходяща рехабилитация и консултации.“

Видно от официалните статистически данни на НСИ, през 2022 г. 374 жени до 17 години са сключили брак, като само 19 от тях са с мъже до 17 години, което е 5%. т.е. само 5% са бракове в сходна възраст (до 17 г.), а останалите 95% от момичетата са се омъжили за по-възрастни мъже. Момичетата до 17 г. се омъжват основно за мъже на възраст 20-24 г. (близо 60% са такива бракове).

Преди пандемията има още повече такива случаи. Например, през 2016 г. 621 момичета до 17 г. са се омъжили, като само 3% са бракове с момчета до 17 г. и останалите 97% са бракове с по-възрастни мъже.

За периода 2011 – 2022 г. има регистрирани 10 брака, които са сключени от жени на възраст до 17 години с мъже във възрастовата категория 40-49

години и 2 брака от последните две години с мъже от възрастовата категория 50-59 години.

Ражданията от майки в брак на възраст под 18 години към датата на раждането за последните 3 година, са както следва:

2020 г. – 16-годишни – 86 раждания; 17-годишни – 124 раждания;

2021 г. – 16-годишни – 82 раждания; 17-годишни – 95 раждания;

2022 г. – 16-годишни – 50 раждания; 17-годишни – 88 раждания.

Видно от статистическите данни от преброяването на населението към 7 септември 2021 г. са омъжени 878 момичета на възраст 12-17 г., от тях с едно дете – 238, с две деца – 34.

Взимайки предвид дадената препоръка на Комитета на ООН за правата на детето и отчитайки тревожните тенденции от статистическата информация на НСИ, предлагаме да отпаднат разпоредбите на чл. 6, ал. 2, 3 и 4 от Семейния кодекс, даващи възможност за сключване на брак по изключение от лице, навършило шестнадесет години, ако важни причини налагат това.

По информация от ДАЗД в края на 2022 г. агенцията е извършила тематична планова проверка на тема „Прилагане на мерки за закрила в семейна среда, с цел превенция на риска от настаняване на детето извън семейството му“, при която е изследван проблемът, свързан с ранните бракове и раждания от малолетни и непълнолетни момичета. При проверката е установен огромен брой момичета, принудени да живеят в ранно съжителство, раждания в ранна детска възраст, застрашаващи живота и здравето на непълнолетните и новородените и водещи до прекъсване на образованието на майките, риск от изоставяне на родените от тях деца и др., към които често са подтиквани и принуждавани от родителите им. Установено е, че след уведомяване на Прокуратурата от страна на социалните работници от дирекция „Социално подпомагане“, липсват санкции по отношение на възрастните, които се грижат за тях и не упражняват родителски контрол, като в определени случаи договарят и насърчават ранното съжителство. Постановленията на районните прокуратури са с отказ за образуване на наказателни производства по случаи